

УДК 343.195 : 343.16 (477)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ СПИСКІВ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ

Тарас НЕШИК,
аспірант

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

SUMMARY

Formation and adoption of a jury panel is an organizational procedure that regulates selection of individuals to carry out functions of jurors and verification of their compliance with the law requirements.

The article examines the practice of drafting jury panels in Ukraine and abroad. We have analyzed the problems appeared in the process of approval on the basis of the study materials. To date, drafting a jury panel in Ukraine is quite a long procedure, which consists of several stages and involves different authorities. The article focuses on a number of provisions that require additional regulation in order to improve organizational support to the procedure of drafting and approval of jury boards in Ukraine.

Key words: trial by jury, jury board, jury board drafting, special test of jury members, State Judicial Administration of Ukraine, municipal council.

АНОТАЦІЯ

Формування та затвердження списків присяжних являє собою організаційну процедуру, що регламентує відбір громадян для здійснення функцій присяжних та перевірку їх відповідності вимогам закону.

Стаття досліджує практику формування списків присяжних у зарубіжних країнах та в Україні. На основі проведеного дослідження здійснено аналіз проблем, що виникають при їх затвердженні. На даний час формування списків присяжних в Україні – це тривала процедура, що складається з кількох етапів, в яких беруть участь різні за своїми повноваженнями органи. У статті звертається увага на ряд положень, що потребують додаткового регулювання задля покращення організаційного забезпечення процедури формування та затвердження списків присяжних в Україні.

Ключові слова: суд присяжних, список присяжних, формування списку присяжних, спеціальна перевірка присяжних, Державна судова адміністрація України, місцева рада.

Постановка проблеми. Формування колегії присяжних засідателів – складна процедура, що включає в себе як організаційні, так і процесуальні аспекти. На даний час законодавство України залишає неврегульованими окремі питання формування списків присяжних, зокрема спеціальну перевірку кандидатів у присяжні та строк її проведення, кількісний склад списку присяжних та методику його визначення.

Мета статті. Метою даної публікації є дослідження досвіду формування та затвердження списків присяжних у зарубіжних країнах та в Україні, на підставі чого запропоновано варіанти удосконалення українського законодавства із даного питання та його вирішення на міжнародному рівні.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Основного Закону України – Конституції, що була прийнята у 1996 році – народ безпосередньо бере участь у здійсненні правосуддя через народних засідателів і присяжних. Отже, не дивлячись на формальне закріплення відповідних положень у законодавстві наприкінці XIX ст., реальне функціонування суду присяжних в Україні фактично знайшло своє відображення лише через 16 років у зв'язку із прийняттям у 2012 році нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), який передбачив, що

кримінальне провадження у суді першої інстанції щодо злочинів, за вчинення яких передбачено покарання у виді довічного позбавлення волі, за клопотанням обвинуваченого здійснюється судом присяжних у складі двох професійних суддів та трьох присяжних. Кримінальне провадження стосовно кількох обвинувачених розглядається судом присяжних стосовно всіх обвинувачених, якщо хоча б один з них заявив клопотання про такий розгляд [1].

Відповідно до статті 383 КПК України кримінальне провадження судом присяжних, що утворюється при місцевому загальному суді першої інстанції, здійснюється відповідно до загальних правил судочинства з певними особливостями, встановленими щодо нього.

Усі питання, пов'язані з судовим розглядом, крім питання доцільності продовження тримання обвинуваченого під вартою, судді і присяжні вирішують спільно [2].

Законодавець регулювання та організаційне забезпечення процедури формування списків присяжних багато у чому визначає якість судового розгляду за участю присяжних, досконалість кримінального процесу.

До основних завдань процесу формування колегії присяжних слід віднести:

1) надання можливості участі у виконанні обов'язків присяжних усім громадянам, чії кандидатури внесені до списків присяжних;

2) виключення можливості вибору осіб, що не відповідають вимогам до присяжних;

3) встановлення порядку ознайомлення громадян зі списками кандидатів у присяжні засідателі і форми повідомлення про їх участь у процесі;

4) інформування населення про організаційні і процесуальні питання здійснення правосуддя за участю колегії присяжних [3, с. 48].

Перш ніж провести аналіз українського законодавства щодо формування колегії присяжних, варто ознайомитися із практичною стороною згаданої процедури у зарубіжних державах.

У Російській Федерації дана процедура складається з кількох етапів, в яких беруть участь різні за своїми повноваженнями органи. Першим етапом є формування загальних і запасних списків кандидатів у присяжні засідателі, чим займаються крайові (обласні), міські та районні адміністрації. Другий етап полягає у формуванні списків присяжних по кожній конкретній кримінальній справі та здійснюється співробітниками суду.

Федеральний закон Російської Федерації «Про присяжних засідателів федеральних судів загальної юрисдикції у Російській Федерації» описує процедуру формування списків присяжних засідателів у Росії. Вищий виконавчий орган державної влади суб'єкта Російської Федерації кожні чотири роки складає загальний і запасний списки присяжних засідателів, вносячи до них необхідну для нормальної роботи суду кількість громадян, що проживають у районах і містах відповідного краю, області [4].

Причому законодавець визначає пропорційну залежність числа внесених до загальних списків присяжних до кількості мешканців кожного району і міста краю, області. Таким чином, у загальних списках присяжних засідателів повинні значитися жителі всіх великих (районних) міст області. Запасний список присяжних складається з однієї чверті всіх присяжних засідателів, що вносяться до загальних списків. Кількість кандидатів у присяжні у списку визначається за поданням голови обласного (крайового) суду та співвідноситься із необхідним числом присяжних для участі у судах на весь наступний рік.

Загальні списки присяжних засідателів складаються виконавчо-розпорядчими органами муніципальних формувань окремо по кожному району і місту краю, області на основі списків виборців, що внесені до інформаційних ресурсів Державної автоматизованої системи Російської Федерації «Вибори» шляхом випадкової вибірки установленого числа громадян. Потім з числа відібраних кандидатів у присяжні виключаються громадяни, що не відповідають вимогам законодавства.

Процедура формування списків присяжних також передбачає участь у ній громадськості. По-перше, про складання загальних списків присяжних засідателів виконавчо-розпорядчі органи муніципальних формувань повідомляють населення і протягом двох тижнів допускають усіх бажаючих до ознайомлення з ними, розглядають отримані заяви. Згодом усі районні списки направляються до вищого виконавчого органу державної влади суб'єкта Федерації й об'єднуються в один загальний, який підписується керівником цього органу та скріплюється печаткою. Аналогічно складається запасний список присяжних. Обидва списки публікуються у місцевій пресі.

Ознайомившись з цими списками, громадяни мають право звертатися до вищого виконавчого органу державної влади з заявами про незаконне їх внесення до них, не внесення конкретних осіб до списку або виключення їх зі списку, інші неточності, пов'язані з ним. Рішення адміністрації, винесені за даними клопотаннями та скаргами, можуть бути оскаржені до суду у загальному порядку.

Процедура формування списків присяжних у Росії, як і в багатьох інших країнах, запозичена з класичної моделі суду присяжних. Так, у Великобританії та Франції формування журі присяжних проходить аналогічно і включає 3 етапи: 1) шериф складає загальний список присяжних; 2) з цього списку клерк суду викликає 36-48 чоловік до суду; 3) з них шляхом жеребу відбирають 12 чоловік [5, с. 69].

У країнах Європи формування загальних списків присяжних займаються адміністрації виконавчих органів. Так, у Німеччині загальні списки складаються радою громади, в Італії кандидатів для відбору до суду представляють комуни.

Формуванням колегії присяжних для конкретної справи у Росії займаються, як було зазначено вище, вже у суді. Секретар або помічник судді після призначення судового засідання проводить відбір присяжних з існуючих у суді загального та запасного списків шляхом випадкової вибірки. Після перевірки кандидатів у присяжні на наявність обставин, що перешкоджають їх участі у справі у якості присяжного, секретар формує попередній список присяжних (із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові і домашньої адреси особи). За даним попереднім списком кандидати у присяжні засідателі викликаються до суду не пізніше ніж за 7 діб до судового засідання.

Істотним недоліком такої практики є те, що суди виконують невласливу їм функцію – фактичну перевірку списків присяжних засідателів і розшуку осіб, включених до них.

У Сполучених штатах Америки процедура формування дещо відрізняється від класичної – вона фактично зосереджена в одних руках. У США у кожному штаті передбачено посаду судового чиновника – уповнова-

женого за формування журі (Jury Commissioner), який складає загальний список громадян, що могли б виконувати функції присяжних. Для підбору кандидатів зазвичай використовуються реєстраційні списки виборців. Цей же суддівський чиновник комплектує список кандидатів у присяжні для кожного конкретного процесу з урахуванням того, щоб склад присяжних було представлено всіма можливими верствами населення [6, с. 43].

Крім того, відповідно до законодавства Сполучених штатів Америки порушення встановленого порядку складання списку присяжних або обґрунтований сумнів у неупередженості посадової особи, що складала цей список, може бути підставою для відводу всьому списку кандидатів у присяжні при їх відборі під час розгляду конкретного кримінального провадження.

За чинним українським законодавством колегія суду присяжних утворюється шляхом послідовного складання списків присяжних засідателів. Аналіз ст. 58-1 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дозволяє виділити два органи, на які покладено обов'язок по формуванню списку присяжних: 1) територіальне управління Державної судової адміністрації України, що готує подання з зазначенням необхідної кількості громадян для списку присяжних; 2) місцева рада, що формує і затверджує список громадян, які постійно проживають на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного суду, а також відповідають вимогам до присяжних та дали згоду ними бути [7].

У разі неприйняття місцевою радою протягом двох місяців з моменту отримання подання рішення про затвердження списку присяжних територіальне управління Державної судової адміністрації України звертається з поданням щодо затвердження цього списку до відповідної обласної ради.

Як правило, залучення органів місцевого самоврядування до формування списку присяжних є традицією серед ряду країн континентальної системи права, в яких провадження здійснюється за участю такого інституту [8, с. 131].

Список присяжних в Україні затверджується один раз на два роки і переглядається у разі необхідності за поданням територіального управління Державної судової адміністрації України.

Список присяжних повинен складатися шляхом випадкової вибірки встановленого числа громадян. У числі відібраних громадян, відповідно до ч.ч. 1, 2 ст. 59 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» повинні бути громадяни України у віці від тридцяти до шістдесяти п'яти років, що постійно проживають на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного суду. Не підлягають внесенню до списків присяжних громадяни:

– визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними;

– які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків;

– які мають не зняту чи не погашену судимість;

– народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, судді, прокурори, працівники органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів, військовослужбовці, працівники апаратів судів, інші державні службовці, адвокати, нотаріуси;

– особи, які не володіють державною мовою [7].

Поклавши обов'язок по формуванню списку присяжних на відповідні місцеві ради, законодавець чітко не прописав процедуру їх формування.

Практика діяльності суду присяжних у зарубіжних країнах фіксує непоодинокі факти включення компетентними органами влади до списку присяжних тих, хто в силу певних обмежень не може виконувати такі функції у суді.

Відсутність чіткого механізму складання списків призводить до формалізації прописаних у законі обов'язків і ускладнення діяльності судів, змушених проводити додаткові перевірки з метою якісного відбору колегії присяжних засідателів.

На практиці, що склалася на сьогоднішній день в Україні, можна уже спостерігати перепони, що стоять перед місцевими радами при формуванні списків присяжних. Окремі організаційні проблеми розглянемо на прикладі складання списку присяжних для Іллінецького районного суду Вінницької області.

Іллінецький район Вінницької області як адміністративно-територіальна одиниця складається з Іллінецької міської ради, де проживає 11 300 чоловік, Дашівської селищної ради, де мешкає 4 100 жителів, а також з 22 сільських рад, які об'єднують 54 населені пункти, в яких мешкає близько 26 700 чоловік. Кількість населення району працездатного віку становить близько 19 000 осіб.

Так, у червні 2012 року начальник територіального управління Державної судової адміністрації України у Вінницькій області звернувся до голови Іллінецької районної ради Вінницької області зі зверненням про формування та затвердження списку громадян з 15 чоловік, які постійно проживають на території, на яку поширюється юрисдикція Іллінецького районного суду Вінницької області, відповідають вимогам ст. 59 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та дали згоду бути присяжними.

У зв'язку із відсутністю на законодавчому рівні належної процедури формування та порядку відбору кандидатів до складу присяжних голова Іллінецької районної ради Вінницької області звернувся до начальника управління Державної судової адміністрації України у Вінницькій області задля чіткого роз'яснення процедури відбору кандидатур до складу присяжних, на що отримав відповідь про відсутність у територіального управління повноважень щодо на-

давання роз'яснень по реалізації норм чинного законодавства.

З метою належного виконання й організації покладених на місцеву раду обов'язків голова Іллінецької районної ради Вінницької області Дмитрик О.В. звернувся до трудових колективів і громадських організацій району, а також міського, селищного та сільських голів для надання пропозицій щодо осіб для формування списку присяжних Іллінецького районного суду Вінницької області, враховуючи при цьому встановлені на законодавчому рівні вимоги.

У відповідь на звернення голови районної ради Дмитрика О.В. підпорядковані Іллінецькій районній раді Вінницької області виконавчі комітети, головний лікар Іллінецької районної лікарні та голова ради ветеранів Іллінецького району рекомендували до складу присяжних певне коло осіб.

До порядку денного засідання постійної комісії Іллінецької районної ради Вінницької області з питань законності, правопорядку та захисту законних інтересів громадян було внесено питання щодо затвердження списку присяжних суду, за результатами якого вирішено рекомендувати районній раді затвердити список присяжних Іллінецького районного суду Вінницької області з 15 чоловік, що були попередньо рекомендовані.

З метою отримання інформації щодо критеріїв, які згідно ст. 59 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» перешкоджають особі виконувати обов'язки присяжного, голова районної ради звернувся до управління Міністерства внутрішніх справ України у Вінницькій області та головного лікаря Іллінецького районного територіального медичного об'єднання зі зверненням про надання відомостей щодо дієздатності, судимості та стану здоров'я включених до списку присяжних 15 осіб. В додаток до звернення голова ради долучив заяви вказаних у списку осіб про їх згоду на отримання такої інформації, що були відібрані у них попередньо.

Після отримання відповідей від уповноважених на надання такої інформації державних установ щодо відсутності перепон у зазначених у списку осіб для виконання ними обов'язків у суді у якості присяжних сесія Іллінецької районної ради Вінницької області, розглянувши подання начальника територіального управління Державної судової адміністрації України у Вінницькій області щодо затвердження та формування списку присяжних, беручи до уваги звернення міських, селищних та сільських рад, враховуючи рекомендацію постійної комісії районної ради з питань законності, правопорядку та захисту законних інтересів громадян, згідно зі ст. 58-1 та 59 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та керуючись положеннями ч. 2 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», затвердила список присяжних Іллінецького районного суду Вінницької області з 15 чоловік.

З аналізу процедури порядку формування списку присяжних Іллінецького районного суду Вінницької області вбачається, що головою районної ради Дмитриком О.В. було вжито всіх можливих заходів щодо належного формування цього списку. Проте такий підхід застосовується не всіма керівниками органів місцевого самоврядування у зв'язку з відсутністю належного вирішення вказаного питання на законодавчому рівні, що дає їм змогу формувати та затверджувати цей список на свій розсуд, без проведення перевірок щодо осіб на наявність підстав, які виключають їх участь у суді у якості присяжних.

Позитивним прикладом вважаю рішення Київської міської ради від 02 жовтня 2013 року № 31/9619, яким було затверджено Положення про порядок формування та затвердження списку присяжних та народних засідателів районних судів міста Києва.

Відповідне положення передбачає, що формування та затвердження списку присяжних районних судів міста Києва проводяться на принципах:

- законності;
- гласності та відкритості;
- неухильного додержання прав і свобод громадянина;
- добровільності;
- залучення народу до здійснення правосуддя;
- додержання прав місцевого самоврядування.

Підставою для формування списку присяжних районних судів міста Києва є подання територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві, оформлене відповідно до вимог Закону України «Про судоустрій та статус суддів».

Враховуючи подання територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві, постійна комісія Київради, до функціональної спрямованості якої належить питання сприяння в роботі судів, через засоби масової інформації, офіційний веб-портал Київської міської ради забезпечує інформування громадськості про пошук кандидатів у присяжні районних судів міста Києва, вимоги до кандидатів у присяжні, необхідний перелік документів та контактні дані структурного підрозділу секретаріату Київради та районних у місті Києві державних адміністрацій, відповідальних за формування списку присяжних районних судів міста Києва.

Для включення до списку присяжних кандидат у присяжні районного суду міста Києва подає перелік документів, визначених положення, до відповідної районної у місті Києві державної адміністрації або до секретаріату Київської міської ради. Подані до районної у місті Києві державної адміністрації документи передаються до секретаріату Київської міської ради у термін, визначений постійною комісією Київради, до функціональної спрямованості якої належить питання сприяння у роботі судів.

Заява про включення до списку присяжних районних судів міста Києва, адресована Київській міській раді, повинна містити інформацію щодо:

- прізвища, ім'я та по батькові кандидата у присяжні;
- постійного місця проживання;
- згоди особи бути присяжним із зазначенням назви районного суду міста Києва;
- відсутності обставин, що унеможливають його участь у здійсненні правосуддя.

Заява повинна також містити згоду кандидата у присяжні на використання його персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

До заяви додаються:

- ксерокопії паспорта громадянина України (1-2 сторінки та сторінка з інформацією про останнє місце реєстрації проживання кандидата);
- документ, що підтверджує відсутність судимостей;
- документ, що підтверджує відсутність хронічних психічних чи інших захворювань, що перешкоджають виконанню обов'язків присяжного.

Враховуючи подання територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві, постійна комісія Київради, до функціональної спрямованості якої належить питання сприяння в роботі судів, через засоби масової інформації, офіційний веб-портал Київської міської ради забезпечує інформування громадськості про пошук кандидатів у присяжні районних судів міста Києва, вимоги до кандидатів у присяжні, необхідний перелік документів та контактні дані структурного підрозділу секретаріату Київради та районних у місті Києві державних адміністрацій, відповідальних за формування списку присяжних районних судів міста Києва.

Виконавчий орган Київради (Київська міська державна адміністрація), районні в місті Києві державні адміністрації сприяють Київській міській раді у пошуку кандидатів у присяжні для районних судів міста Києва. Головне управління Міністерства внутрішніх справ України в місті Києві сприяє Київській міській раді в отриманні інформації про відсутність судимостей у кандидатів у присяжні районних судів міста Києва. Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) забезпечує проходження медичного обстеження кандидатів на предмет відсутності хронічних психічних чи інших захворювань, що перешкоджають виконанню обов'язків присяжного. Організація формування списку кандидатів у присяжні районних судів міста Києва здійснюється постійною комісією Київради, до функціональної спрямованості якої належить питання сприяння в роботі судів.

Київською міською радою також було встановлено порядок затвердження списку присяжних, який передбачає, що структурний підрозділ секретаріату

Київради здійснює перевірку поданих присяжними документів та готує їх для розгляду на засіданні постійної комісії. Про день та місце засідання постійної комісії, на якому розглядатимуться кандидатури у присяжні (народні засідателі) районних судів міста Києва, заздалегідь повідомляються депутати Київської міської ради та громадськість.

Інформація про кандидатури осіб, які пропонуються для затвердження присяжними районних судів міста Києва, заздалегідь до засідання постійної комісії Київради, до функціональної спрямованості якої належить питання сприяння в роботі судів, розміщується на офіційному веб-порталі Київської міської ради.

За результатом розгляду кандидатур та аналізу відповідних документів постійна комісія Київради, до функціональної спрямованості якої належить питання сприяння в роботі судів, готує проект рішення Київради про затвердження списків присяжних районних судів міста Києва, який розглядатиметься Київською міською радою відповідно до вимог Регламенту Київради.

Список присяжних районних судів міста Києва разом з їхніми контактними даними не пізніше наступного дня з дня підписання відповідного рішення Київради направляється до районних судів міста Києва та Територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві [9].

Однак, на мою думку, процедура формування списків присяжних через особисте звернення кандидата у присяжні передбачає високий рівень самостійної ініціативи громадян.

З метою врегулювання процедури формування списків присяжних в Україні на законодавчому рівні доцільно було б доповнити Закон України «Про судоустрій і статус суддів» статтею 59-1 «Спеціальна перевірка кандидатів у присяжні», в якій на керівника місцевої ради покласти обов'язок щодо організації та проведення спеціальної перевірки осіб, які будуть внесені до списку присяжних.

У пункті 2 запропонованої статті Закону, з урахуванням вимог ст. 59 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», необхідно навести обсяг відомостей щодо кандидатів у присяжні, які підлягають встановленню та перевірці, зокрема щодо: дієздатності та наявності у особи хвороби, що перешкоджає виконувати обов'язки присяжного в суді; місця реєстрації та постійного місця проживання; притягнення особи до кримінальної відповідальності, наявності судимості, її зняття, погашення; місця роботи особи.

На законодавчому рівні необхідно також визначити строк проведення такої перевірки та встановити її тривалість – п'ятнадцять днів із дати направлення керівником органу місцевого самоврядування, який організовує проведення перевірки, запиту про проведення спеціальної перевірки. Законом України «Про

засади запобігання і протидії корупції» встановлено такий же час для перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, а тому вважаю такий строк проведення перевірки в Україні достатнім [10].

Інформація про результати спеціальної перевірки присяжних та документи щодо її проведення повинні бути конфіденційними.

Впровадження спеціальної перевірки в Україні суттєво вплинуло б на якість відбору кандидатів до списку присяжних та запобігло б включенню до нього осіб, що загинули, змінили місце проживання, а також тих, що за визначеними законом обставинами не можуть виконувати ці функції.

За інакших обставин неналежний підхід керівників місцевих рад до формування списку присяжних призведе до тяганини судового розгляду у справах, провадження у яких здійснюються за участю присяжних, а тому процедура та порядок складення списків присяжних необхідно обов'язково закріпити на законодавчому рівні.

Таким чином, суди фактично не будуть займатись перевіркою списків, а також відомостей щодо осіб, внесених до них.

Позитивно є практика офіційного оприлюднення цих списків у засобах масової інформації на містах, що дало б змогу ознайомити громадськість із ними. Так, затверджений список присяжних районних судів міста Києва оприлюднюється у газеті Київської міської ради «Хрещатик» та на офіційному веб-порталі Київської міської ради [9].

Що ж стосується кількісного складу списку присяжних, то дане питання законодавством України чітко не регулюється. У п. 1 статті 581 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» зазначається, що він повинен відповідати тій кількості, про яку зазначено у поданні територіального управління Державної судової адміністрації на адресу місцевої ради [7].

Розглядаючи питання кількісного складу списку присяжних, слід брати до уваги особливості територіального устрою, кількість населення, що проживають на території конкретної адміністративно-територіальної одиниці, статистику розгляду кримінальних справ у місцевому загальному суді, за які особу може бути притягнуто до відповідальності із застосуванням покарання у виді довічного позбавлення волі.

Вважаю, що оптимально було б запровадити практику про визначення необхідної кількості присяжних засідателів у певному регіоні головами місцевих загальних судів, які б звертались до територіальних управлінь Державної судової адміністрації України з поданням про необхідність включення до списку такої кількості осіб, яка дала б змогу суду на-

лежно та об'єктивно забезпечити розгляд справ у судах за участю присяжних. На основі цього подання територіальні управління Державної судової адміністрації звертались би до відповідних місцевих рад з поданням про формування списку присяжних у кількості, про яку зазначено у поданні голів місцевих загальних судів.

Висновки. У зв'язку із прийняттям та введенням у дію положень Кримінального процесуального кодексу України функціонування та діяльність інституту присяжних засідателів набула надзвичайної актуальності. З огляду на останні події в Україні можна стверджувати, що суд присяжних як інститут здійснення народовладдя користуватиметься більшою популярністю серед громадян, а тому запровадження запропонованих положень дозволило б підвищити ефективність організаційної діяльності судочинства, попередити виникнення тяганини судового розгляду та у цілому сприяло б підвищенню якості кримінального судочинства, і, відповідно, постановленню законного та обґрунтованого вироку за результатами розгляду кримінального провадження за участю присяжних.

Список використаної літератури

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Борсученко С. Актуальные проблемы деятельности суда присяжных в России // Ведомости уголовно-исполнительной системы. – 2005. – № 5.
4. Федеральный Закон Российской Федерации «О присяжных заседателях федеральных судов общей юрисдикции в Российской Федерации» от 31.07.2004 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://base.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=LAW;n=133781>.
5. Михеенко М.М., Шибико В.П. Уголовно-процессуальное право Великобритании, США и Франции: Учебное пособие. – Киев, 1988.
6. Гуценко К.Ф. Основы уголовного процесса США. – М. : Изд-во МГУ, 1979.
7. Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 07 липня 2010 року № 2453-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>.
8. Ефремова Н.Н., Немыгина М.В. Местное самоуправление и юстиция в России// Государство и право. М., 1994. – № 3 – С. 131.
9. Рішення Київської міської ради «Про Положення про порядок формування та затвердження списку присяжних та народних засідателів районних судів міста Києва» від 02.10.2013 р. – № 31/9619.
10. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 № 3206-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3206-17>.